УДК: 378:456/76:54;1

[https://doi.org/10.33296/2707-0255-10\(19\)-11](https://doi.org/10.33296/2707-0255-10(19)-11)

<https://orcid.org/0000-0002-2765-1079>

ЗОЛОЧЕВСЬКА ОЛЬГА

Аспірант 4 року навчання

Інституту педагогіки Національної
академії

педагогічних наук України

КРИТЕРІЇ, ПОКАЗНИКИ ТА РІВНІ РОЗВИТКУ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Анотація. У статті проаналізовано проблему управління розвитком науково-методичної компетентності вчителів закладів освіти першого ступеня в педагогічній теорії та освітній практиці. Здійснено дефінітивний аналіз категорій «критерій», «компонент». Для визначення структури науково-методичної компетентності вчителя закладу освіти першого ступеня у нашому дослідженні за певними критеріями виокремлено компоненти, що мають відповідні показники, які висвітлюють і розкривають зміст досліджуваного феномену. Виходячи з методологічних підходів дослідження, сутнісної характеристики поняття «науково-методична компетентність вчителя закладу освіти першого ступеня», нами визначено такі її компоненти: мотиваційно-ціннісний, теоретико-методологічний, технологічний, рефлексивний.

Встановлено, що реформування загальної середньої освіти призвело до істотних змін в управлінні розвитком закладів освіти, зокрема до виокремлення проблеми управління розвитком науково-методичної компетенції вчителів закладів освіти I ступеня зі всієї сукупності наявних як пріоритетної. Міждисциплінарний характер досліджуваної проблеми зумовив необхідність визначення й обґрунтування наукових підходів з урахування їх конструктивних можливостей.

Узагальнення досвіду роботи закладів освіти I ступеня дало можливість з'ясувати, що показником високого рівня розвитку науково-методичної компетентності вчителів початкової школи є висока розвиненість зазначених компонентів і їх цілісна єдність. Від ступеня сформованості показників залежить рівень розвитку досліджуваної компетентності майбутнього вчителя початкових класів і подальша траєкторія його наукового саморозвитку.

Ключові слова: компетентність, критерії, компоненти, показники, науково-методична компетентність, Нова українська школа, вчителі закладу освіти I ступеня.

Вступ. Удосконалення важливого аспекту професійної діяльності педагога неможливо без правильного розуміння його сутності, основного призначення, кола вирішуваних завдань і вимог до його організації.

Сучасні освітні установи при переході від традиційної освітньої парадигми до гуманістичної потребують мобільних, конкурентоспроможних і успішних фахівців, які володіють глибокими методологічними знаннями, методами діагностики та способами їх застосування в практичній діяльності, вміють виділяти особистісні смисли в змісті освіти, вміють творчо працювати і здатні навчати цьому учнів, мають потребу до постійного оновлення своїх знань, тобто висококомпетентні фахівці.

Нині педагог повинен на високому методологічному рівні підходити до педагогічних явищ; володіти науково-дослідними навичками і вміннями «евристичного пошуку»; вміти адекватно оцінювати і аналізувати науково-педагогічний, особистий досвід і досвід своїх колег; вміло прогнозувати зростання професійної кар'єри, відстежувати хід і результат своєї педагогічної діяльності.

Аналіз останніх публікацій. Проблема удосконалення професійної майстерності педагогів молодших класів завжди перебуває в центрі наукових дискусій провідних дослідників сучасності. Ведучи мову про питання розвитку науково-методичної компетентності вчителів початкової освіти відзначимо відсутність цілеспрямованих досліджень окресленої проблеми. Однак знаходимо низку напрацювань, що висвітлюють різноманітні сторони професійного зростанні педагогів. Зокрема, Б. Андрієвський вивчав особливості професійно-наукової підготовка майбутнього вчителя початкових класів [1]. О. Бігич конкретизував теоретичні основи формування методичної компетенції майбутнього вчителя іноземної мови початкової школи [2]. Важливим в контексті нашого дослідження є наукові доробки, що стосуються обґрунтування сутності методичної компетентності як мети та результату підготовки вчителя початкових класів [3]; конкретизації структури професійно-методичної компетентності педагогів [5]; специфіки організації науково-методичної роботи в школах сільської місцевості [6]; особливостей підготовки майбутніх вчителів до методичної творчості [7] на

основі виокремлення теоретичних засад розвитку педагогічної майстерності вчителя в системі післядипломної освіти [8] та розвитку методичної компетентності майбутніх учителів початкових класів [11]. Разом з тим, аналіз наукової літератури вказує на недостатню вивченість проблеми розвитку науково-методичної компетентності вчителів закладів освіти першого ступеня. Проте, в низці сучасних нормативно-правових актів простежується декларування доцільності організації системи науково-методичної роботи педагогів початкової школи. Зокрема мова йде про Концепцію Нової української школи (2016 р.) [4; 9], Закон України «Про повну середню загальну освіту» (2020р.).

У світлі сказаного **метою статті** є виокремлення критеріїв, компонентів, показників та рівнів розвитку науково-методичної компетентності вчителів закладів освіти першого ступеня в педагогічній теорії та освітній практиці.

Виклад основного матеріалу. В умовах методологічного плюралізму важливо, щоб вчитель початкової школи вмів вільно орієнтуватися в різноманітті сучасних науково-педагогічних підходів, міг не тільки використовувати і адаптувати готові науково-методичні рішення, а й творчо вибудовувати науково методичну роботу. Тільки в процесі розвитку науково-методичної компетентності можна сформувати стійкий інтерес педагога до методичної діяльності та вдосконалення своєї професійної майстерності.

Аналіз історичного та сучасного досвіду підвищення кваліфікації учителів початкової школи в системі внутрішньошкільного підвищення кваліфікації засвідчив поліфункціональність науково-методичної діяльності педагогів, розглянемо її зміст детальніше (табл. 1.).

Сучасні дослідники розглядають науково-методичну компетентність як самостійний компонент діяльності вчителя початкових класів, ми ж вважаємо, що науково-методична компетентність «пронизує» всі інші види діяльності, тобто є наскрізним феноменом. Перелік даних видів діяльності повинен спиратися на цілісне, системне бачення педагогічного процесу.

Таблиця 1.

Види науково-методичної діяльності вчителів початкових класів

<i>Види науково-методичної діяльності вчителів початкових класів</i>	<i>Компетентності</i>	<i>Зміст науково – методичної діяльності</i>
Інформаційно-навчальна	<i>ключові</i>	знання навчального предметного матеріалу, вміння застосовувати інтегративний підхід до навчання; володіння необхідними методиками, технологіями, методичними прийомами, що відповідають цілям і віковим особливостям молодших школярів
Проектувальна		відбір і організація змісту навчальної інформації, яка повинна бути засвоєна молодшими школярами; проектування діяльності учнів, у якій інформація може бути засвоєна; проектування власної майбутньої діяльності і поведінки, якими вони повинні бути в процесі взаємодії з учнями;
Конструктивна		вміння планувати спільну з учнями діяльність, забезпечувати продуктивність роботи на основі раціонального аналізу, роз'яснення цілей учневі і організації прийняття цілей учнем; вміння трансформувати предметний зміст відповідно до потреб кожного учня, тобто вибудувати індивідуальну освітню траєкторію; вміння створювати атмосферу, що сприяє активізації освітнього процесу;
Організаційна		вміння передбачати результат своєї діяльності, вміння визначити цілі, ставити професійні завдання, вибрати оптимальні шляхи їх вирішення; вміння мобілізувати всі засоби для забезпечення стабільного і ефективного результату: форми, методи і засоби, технології і техніки, матеріально-технічні та людські ресурси; здатність раціонально використовувати час і засоби навчання;
Комунікативна	<i>надпредметні</i>	вміння організувати ефективне спілкування вчителя і учня, залучаючи різні стилі спілкування, педагогічний артистизм, свій образ; вміння організувати взаємодію з колегами, батьками, партнерами освітньої діяльності;
Розвивальна		вміння активізувати творчий потенціал учнів засобами сучасних методологічних підходів;
Емоційно-коригувальна	<i>предметні</i>	здатність до забезпечення логічності і варіативності видів навчальної діяльності; вміння створювати і підтримувати мотивацію дітей до навчально-пізнавальної діяльності; розуміння освітніх і інших потреб учнів;
Контрольно-оцінна		вміння здійснювати контроль власної педагогічної діяльності відповідно до функціональних вимог, її аналіз і корекція; контроль за освітньою діяльністю учнів; вміння діагностувати власний рівень науково-методичної компетентності;
Моделювальна		вміння генерувати нові ідеї, творчо мислити; здатність приймати зміни, що відбуваються в системі освіти, бути мобільним в умовах, що змінюються; готовність до конструктивного обговорення перетворень, ініційованих учнями та батьками відповідно до освітніх запитів;
Управлінська		вміння самостійно визначати цілі і завдання педагогічної діяльності, відповідальність за педагогічну діяльність, прогнозувати кінцевий результат власної науково-методичної діяльності.

Системоутворюючим і регулюючим фактором професійної діяльності вчителя початкової школи в умовах впровадження ідей НУШ повинна стати науково-методична компетентність.

Таким чином, науково-методична компетентність – це інтегральна якість особистості вчителя початкових класів, що дозволяє цілісно реалізувати систему мотиваційно-ціннісного ставлення до побудови та організації педагогічного процесу початкової школи (як об'єкта його професійної діяльності) на основі використання методів наукового пізнання.

Постановка проблеми управління розвитком науково-методичної компетентності учителів закладів освіти І ступеня потребує вивчення сутності й структури науково-методичної компетентності вчителів й широкого відтворення наукового складника реалізації цього процесу в системі внутрішньошкільної методичної роботи. Вирішення цих завдань зумовило необхідність аналізу термінів і понять, які забезпечують процес пізнання досліджуваної проблеми.

У довідниковій літературі поняття «критерій» (від грец. *kriterion* – засіб судження, мірило) – це ознака, на підставі якої дається оцінка певного явища, дії [словник Гончаренко..Ничкало, с. 83]. Більшість науковців характеризують критерії як ознаку, за якою визначаються компоненти досліджуваного явища. Так, В. Беспалько, зазначає, що критерій має бути адекватним тому явищу, виміром якого він є, отже, у ньому повинна бути чітко відтворена природа вимірювального об'єкту і динаміка змін явища, що окреслюється критерієм. Науковець наголошує на тому, що процес визначення критеріїв і показників вимагає врахування таких моментів: розробка критеріїв і показників впливає з мети дослідження; сформовані критерії відображають ознаки, що властиві предмету, який вивчається незалежно від волі та свідомості суб'єкта; ознаки мають бути сталими, мають повторюватись і відображати сутність явища; система взаємопов'язаних ознак розкриває основний зміст критеріїв [Беспалько].

Під поняттям «критерій» Т. Руденко розуміє певну якість, на основі якої здійснюється оцінювання, порівняння, виявляється сформованість і рівень прояву певних показників [Руденко, с. 9].

Педагогічна теорія і практика окреслює загальні вимоги до виокремлення й обґрунтування критеріїв, що зводяться до таких постулатів: критерії повинні відображати основні закономірності функціонування і розвитку аналізованого явища; за допомогою критеріїв повинні встановлюватися зв'язки між усіма компонентами досліджуваного процесу; критерії повинні розкриватися за допомогою показників, за якими можна судити про більший або менший ступінь прояву даного критерію; вони повинні відображати динаміку вимірюваної якості в часі та просторі; якісні показники повинні виступати в єдності з кількісними та доповнювати один одного [Коростіль].

За коротким термінологічним словником І. Дичківської, «критерій – показник, що характеризує властивість (якість) об'єкта, оцінювання якого можливе за одним із способів вимірювання або за експертним методом» [Дичківська, с. 344].

Погоджуємося з визначенням В. Сластьоніна та Л. Подимової, котрі зазначають, що «за допомогою критеріїв повинні встановлюватися зв'язки між усіма компонентами системи, що досліджується» [Сластьонін, Подимова, с. 100]. Близьким до розуміння критерію є поняття «показник», яке у педагогічному словнику визначається як: ознака чого-небудь, доказ, свідчення; певні дані за результатами роботи, процесу [педагог. Слов. Коджаспиров, с. 149]; у новому тлумачному словнику української мови – дані про досягнення в чому-небудь [словий слов. Яременко, с. 211]. Схоже визначення цього поняття подано у великому тлумачному словнику сучасної української мови [вел.тлум.слов. с. 1024]. Однак, критерій є більш широким поняттям, ніж показник, і як характеристика педагогічного явища чи об'єкта,

може мати кілька чи навіть багато показників. Показники є складовими критерію.

Для визначення структури науково-методичної компетентності вчителя закладу освіти першого ступеня у нашому дослідженні за певними критеріями виокремлено компоненти, що мають відповідні показники, які висвітлюють і розкривають зміст досліджуваного феномену. Виходячи з методологічних підходів дослідження, сутнісної характеристики поняття «науково-методичної компетентності вчителя закладу освіти першого ступеня», нами визначено такі компоненти анонсованої компетентності педагога початкових класів: мотиваційно-ціннісний, теоретико-методологічний, технологічний, рефлексивний.

У дослідженні, ми дотримуємося підходу, згідно з яким критерії повинні розкриватися через якісні ознаки (показники), за ступенем прояву яких можна вести мову про вираженість даного критерію. Разом з цим, критерії повинні відображати динаміку вимірюваного якості в часі в процесі професійної підготовки; бути об'єктивними; містити найістотніші, основні моменти досліджуваного явища; формулюватися ясно, коротко, точно. У таблиці 2. наведено авторське бачення структури науково-методичної компетентності вчителя початкової школи.

Ми розглядаємо рівень розвитку науково-методичної компетентності вчителів початкової школи як ступінь прояву показників, що характеризують наявність у педагога якостей і здібностей усвідомлювати себе новатором, науковцем, методологом і методистом в процесі здійснення професійної діяльності.

Виділені показники науково-методичної компетентності вчителів початкової школи охарактеризували чотири рівні розвитку виокремлених компонентів досліджуваної компетентності: ситуативно-інтуїтивний, нормативно-репродуктивний, активно-пошуковий, творчо-інтелектуальний.

Таблиця 2.

**Компоненти, критерії та показники науково-методичної
компетентності вчителя початкових класів**

Компоненти	Критерії (показники)
Мотиваційно-ціннісний	<i>мотиваційно-аксіологічний</i> (ціннісне ставлення до професійної діяльності; усвідомлення суспільної значущості педагогічної праці та її гуманістичної сутності; здатність знаходити в професійній діяльності значущий для себе сенс: відповідальність перед державою, можливість самоствердження та саморозвитку в професії; любов і прихильність до дітей; активна дослідницька позиція, розвинені пізнавальні інтереси та здібності, спрямованість мислення на вирішення педагогічних завдань на засадах рефлексивно-дослідного та методичного підходів, прагнення до перетворювальної діяльності, прагнення до творчої самореалізації і самоактуалізації)
Теоретико-методологічний	<i>когнітивний</i> (ступінь оволодіння професійними знаннями (предметними, методологічними, психолого-педагогічними, методичними, науковими) необхідними і достатніми для здійснення педагогічної діяльності)
Технологічний	<i>діяльнісний</i> (система наукових, дослідницьких, методичних умінь і навичок, необхідних для здійснення творчих задумів (проектувальних, конструктивних, управлінських, рефлексивних) в під час проектування і конструювання уроку, проведенні виховного заходу, організації взаємодії з дітьми, батьками, громадськістю тощо)
Рефлексивний	<i>контрольно-оцінний</i> (здатність до критичного аналізу, осмислення й оцінки власної науково-методичної професійної діяльності з метою підвищення її ефективності; високий рівень розвитку розумових процесів, чуйність до протиріч)

Висновки. Показником високого рівня розвитку науково-методичної компетентності вчителів початкової школи є висока розвиненість зазначених

компонентів і їх цілісна єдність. Від ступеня сформованості показників залежить рівень розвитку досліджуваної компетентності майбутнього вчителя початкових класів і подальша траєкторія його наукового саморозвитку. Тому виникає необхідність визначення організаційно-методичних умов управління розвитку науково-методичної компетентності вчителів початкової школи.

Перспективи подальших наукових розвідок вбачаємо в обґрунтуванні організаційно-методичних умов та проектуванні структурно-функціональної моделі управління розвитком науково-методичної компетентності вчителів закладів освіти першого ступеня.

Список використаних джерел:

1. Андрієвський Б.М. Професійно-наукова підготовка майбутнього вчителя початкових класів: монографія. Херсон: Айлант, 2006. 176 с.
2. Бігич О. Б. Теоретичні основи формування методичної компетенції майбутнього вчителя іноземної мови початкової школи : дис. ... д. пед. наук : 13.00.02 / Київський національний лінгвістичний ун-т. – К., 2005. – 485 с.
3. Гаєвець Я. Методична компетентність як мета та результат підготовки вчителя початкових класів. Наука і освіта. 2012. № 8. С. 38 – 42.
4. Гончаренко С. У. Український педагогічний словник / С. У. Гончаренко. – К.: Либідь, 1997. – 376 с.
5. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології : навчальний посібник. К. : Академвидав, 2004. 352 с.
6. Концепція Нової української школи. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf> (дата звернення: 20.05 2020).
7. Коростіль Л. А. Самоосвіта особистості як соціальне та педагогічне явище. Педагогічні науки : зб. наук. праць. 2009. №1. С. 138 – 145.
8. Мамонтова Т. С. Професійно-методическая компетентность будущего учителя математики. Омский научный вестник. 2010. № 5 (72). URL: <http://cyberleninka.ru/article/n/professionalno-metodicheskaya-kompetentnost-buduschegouchitelya-matematiki-1> (дата звернення: 20.06.2019).
9. Потоцька Т.Ф. Підготовка майбутніх вчителів до методичної творчості. Збірник наукових праць Бердянського державного педагогічного університету (Педагогічні науки). 2007. №1. С.179-184.

10. Про повну середню загальну освіту: Закону України від 16.01.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20> (дата звернення: 20.05 2020).

11. Руденко Т. Б. Формирование дидактико-методической компетентности будущего учителя начальных классов в современных условиях: дисс. ... канд. пед. наук. Волгоград, 1999. 181 с.

12. Сидоренко В. В. Концептуальні засади Нової української школи: ключові компетентності, ціннісні орієнтири, освітні результати. Методист. 2018. № 5 (77). С. 4–21.

13. Ткаченко К. Г. Теоретичні основи методичної компетентності майбутніх учителів початкових класів. URL : <http://www.sworld.com.ua/index.php/ru/conference/the-contentof-conferences/archives-of-individual-conferences/march-2013> (дата звернення: 20.05 2020).

14. Kartashova L. A., Bakhmat N. V. Professional and pedagogical education of the primary school teachers: the European Union countries experience [Electronic resource]. Modern achievements of science and education XII International Conference [Israel, Netanya, September 17–24, 2017]. Netanya. P. 106–110.

References

1. Andrievsky BM Professional and scientific training of future primary school teachers: monograph. Kherson: Aylant, 2006. 176 p.

2. Bigich OB Theoretical bases of formation of methodical competence of the future teacher of a foreign language of elementary school: dis. ... d. ped. Sciences: 13.00.02 / Kyiv National Linguistic University. - K., 2005. - 485 с.

3. Gaevets J. Methodological competence as a goal and result of primary school teacher training. Science and education. 2012. № 8. S. 38 - 42.

4. Goncharenko SV Ukrainian pedagogical dictionary / SV Goncharenko. - К.: Либідь, 1997. - 376 с.

5. Dychkivska IM Innovative pedagogical technologies: a textbook. К.: Академвидав, 2004. 352 с.

6. The concept of the New Ukrainian school. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf> (access date: 20.05 2020).

7. Korostil LA Self-education of the individual as a social and pedagogical phenomenon. Pedagogical sciences: coll. Science. wash. 2009. №1. Pp. 138 - 145.

8. Mamontova TS Professional and methodological competence of the future teacher of mathematics. Omsk Scientific Bulletin. 2010. № 5 (72). URL: <http://cyberleninka.ru/article/n/professionalno-metodicheskaya-kompetentnost-buduschegouchitelya-matematiki-1> (access date: 20.06.2019).

9. Potocka TF Preparation of future teachers for methodical creativity. Collection of scientific works of Berdyansk State Pedagogical University (Pedagogical Sciences). 2007. №1. P.179-184.

10. On complete secondary general education: Law of Ukraine of 16.01.2020 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20> (access date: 20.05 2020).

11. Rudenko TB Formation of didactic-methodical competence of the future teacher of initial classes in modern conditions: diss. ... cand. ped. Science. Volgograd, 1999. 181 p.

12. Sidorenko VV Conceptual principles of the New Ukrainian school: key competencies, values, educational outcomes. Methodist. 2018. № 5 (77). Pp. 4–21.

13. Tkachenko KG Theoretical foundations of methodological competence of future primary school teachers. URL: <http://www.sworld.com.ua/index.php/ru/conference/the-contentof-conferences/archives-of-individual-conferences/march-2013> (access date: 20.05 2020).

14. Kartashova L. A., Bakhmat N. V. Professional and pedagogical education of the primary school teachers: the European Union countries experience [Electronic resource]. Modern achievements of science and education XII International Conference [Israel, Netanya, September 17–24, 2017]. Netanya. R. 106–110.

ЗОЛОЧЕВСКАЯ ОЛЬГА

Аспирант 4 года обучения

Института педагогики национальной
академии

педагогических наук Украины

КРИТЕРИИ, ПОКАЗАТЕЛИ И УРОВНИ РАЗВИТИЯ НАУЧНО-МЕТОДИЧЕСКОЙ КОМПЕТЕНЦИИ УЧИТЕЛЕЙ НАЧАЛЬНОЙ ШКОЛЫ

В статье проанализирована проблема управления развитием научно-методической компетентности учителей учебных заведений первой степени в педагогической теории и образовательной практике. Осуществлен дефинитивный анализ категорий «критерий», «компонент». Для определения структуры научно-методической компетентности учителя учебного заведения первой степени в нашем исследовании по определенным критериям выделены компоненты, имеющие соответствующие показатели, которые освещают и раскрывают содержание исследуемого феномена. Исходя из методологических подходов исследования, сущностной характеристики понятия «научно-методическая компетентность учителя учебного заведения первой степени», нами определены следующие ее компоненты: мотивационно-ценностный, теоретико-методологический, технологический, рефлексивный.

Установлено, что реформирование общего среднего образования привело к существенным изменениям в управлении развитием учебных

заведень, в частині к виділенню проблеми управління розвитком науково-методическої компетенції учителів учесних заведень І степені из всей совокупності имеющихся как приоритетной. Междисциплинарний характер исследуемой проблемы обусловил необходимость определения и обоснования научных подходов с учетом их конструктивных возможностей.

Обобщение опыта работы учесных заведень І степені позволило выяснить, что показателем высокого уровня развития научно-методической компетентности учителей начальной школы является высокая развитость указанных компонентов и их целостное единство. От степені сформированности показателей зависит уровень развития исследуемой компетентности учителя начальных классов и дальнейшая траектория его научного саморазвития.

Ключевые слова: компетентность, критерии, компоненты, показатели, научно-методическая компетентность, Новая украинская школа, учителя учесного заведения І степені.

ZOLOCHEVSKA OLGA

Postgraduate student 4rd year of study
Institute of Pedagogy of the National
Academy
of Pedagogical Sciences of Ukraine

CRITERIA, INDICATORS AND LEVELS DEVELOPMENT OF SCIENTIFIC AND METHODOLOGICAL COMPETENCE OF PRIMARY SCHOOL TEACHERS

The article analyzes the problem of managing the development of scientific and methodological competence of teachers of educational institutions of the first degree in pedagogical theory and educational practice. A definitive analysis of the categories "criterion", "component" is carried out. To determine the structure of the scientific and methodological competence of a teacher of an educational institution of the first degree, in our study, according to certain criteria, the components that have the corresponding indicators that illuminate and reveal the content of the phenomenon under study were identified. Based on the methodological approaches of the study, the essential characteristics of the concept of "scientific and methodological competence of a teacher of an educational institution of the first degree", we have identified the following components: motivational-value, theoretical-methodological, technological, reflexive.

It has been established that the reforming of general secondary education has led to significant changes in the management of the development of educational institutions, in particular, to the allocation of the problem of managing the development of scientific and methodological competence of teachers of educational institutions of the 1st degree from the entire set of existing ones as a priority. The interdisciplinary nature of the problem under study necessitated the definition and substantiation of scientific approaches, taking into account their constructive capabilities.

The generalization of the experience of the work of educational institutions of the 1st degree made it possible to find out that an indicator of a high level of development of the scientific and methodological competence of primary school teachers is the high development of these components and their integral unity. The level of development of the studied competence of a primary school teacher and the further trajectory of his scientific self-development depend on the degree of formation of indicators.

Key words: competence, criteria, components, indicators, scientific and methodological competence, New Ukrainian school, I degree teachers of an educational institution.